

ИНФОРМАЦИЯ

ЗАЩО СПОРАЗУМЕНИЕТО С МЕРКОСУР Е ЛОША СДЕЛКА ЗА ЖИВОТНИТЕ, ПРИРОДАТА И ХОРАТА

На 20 май 2021 г. търговските министри на Европейския съюз (ЕС) се събраха в Брюксел, за да обсъдят, наред с други въпроси, състоянието на споразумението между ЕС и Меркосур¹² и как допълнителни протоколи и приложения могат да спасят сделката. Португалското председателство е второто поредно, което не успява да започне процесите на ратификация поради огромния успех на гражданското общество, което критикува огромните недостатъци на това споразумение.

Десетки граждански организации в Европа смятат, че търговската политика на ЕС не отговаря на предизвикателствата, пред които сме изправени през 21-ви век и призовават ЕС да направи обратен завои и накрая да гарантира, че търговската политика на Съюза не подхранва неустойчивата търговия. Преговорите по споразумението между ЕС и Меркосур за привеждане в съответствие на Споразумението за свободна търговия

¹ МЕРКОСУР е най-голямото междудържа̀вно обединение в Южна Америка. МЕРКОСУР обединява 250 милиона население и повече от 75% от общия БВП на континента. В него влизат Аржентина, Бразилия, Парагвай, Уругвай и Венецуела, а асоциирани членове са Чили, Боливия, Колумбия, Еквадор и Перу.

² Защо проектът за споразумение между ЕС и държавите от Меркосур поражда опасения за европейските птицевъди и хуманното отношение към животните; <https://corhv.government.bg/%D0%94-%D0%A0-%D0%9C%D0%90%D0%94%D0%9B%D0%95%D0%9D-%D0%92%D0%90%D0%A1%D0%98%D0%9B%D0%95%D0%92%D0%90-%D0%98%D0%9D%D0%A4%D0%9E%D0%A0%D0%9C%D0%90%D0%A6%D0%98%D0%AF-%D0%97%D0%B0%D1%89%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%8A%D1%82-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D0%B0%D0%B7%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5-%D0%BC%D0%B5%D0%B6%D0%B4%D1%83-%D0%95%D0%A1-n-27-919>

с целите, изложени в Зеления пакт³ и Стратегията „От фермата до трапезата“⁴⁵, би било първата стъпка в правилната посока.

Според Стратегията „От фермата до трапезата“ ЕС следва да използва своята търговска политика не само за „засилване на сътрудничеството с“, но и за „получаване на амбициозни ангажименти от трети страни в ключови области като **хуманното отношение към животните**“. Това е най-малкото, което ЕС трябва да отстоява.

Прегледът на търговската политика обаче не достига тези цели. Всъщност прегледът не разглежда въздействието на търговията върху хуманното отношение към животните и следователно пропуска възможността да адаптира търговската политика на ЕС към предизвикателствата на нашето време, като например **разпространението на зоонози, изменение на климата и антимикробна устойчивост**.

Споразумението между ЕС и Меркосур илюстрира недостатъците на настоящата търговска политика на ЕС. **В настоящия момент споразумението е лоша сделка за животните, природата и хората**. На 28 юни 2019 г. ЕС и Меркосур обявиха сключването на безпрецедентно споразумение за свободна търговия (ФТА). Текстът предоставя по-голям достъп до пазара на ЕС за животински продукти без никакви условия, свързани с хуманното отношение към животните или устойчивостта им, и това допълнително ще стимулира интензификацията на животновъдството, както в ЕС (млечни и свински меса), така и в страните от Меркосур (говеждо, пилешко). В допълнение, **механизмите за сътрудничество, създадени за хуманното отношение към животните и за търговията и устойчивото развитие, са слаби**.

Според Оценката на устойчивото въздействие (SIA) на споразумението, публикувано от Европейската комисия, предложеният текст би бил икономически изгоден както за европейските, така и за страните от Меркосур по отношение на нарастващите нива на БВП. Но, както се подчертава от различни икономисти, икономическите модели, използвани за изчисляване на тези привидни печалби, показват нереалистични предположения, тъй като те не се отнасят до намалени тарифи, договорени в текста, а до предварително установени сценарии. Освен това тези модели са недостатъчни за оценка на **социалните и екологичните въздействия на това споразумение**, а окончателната SIA в крайна сметка омаловажава въздействието на споразумението върху обезлесяването в страните от Меркосур. И накрая, не е взета предвид новата икономическа ситуация с кризата Covid-19. В светлината на многобройните въпроси, повдигнати от текста, еврокомисарят по търговията Владис Домбровски призна, че ратификацията не може да започне и че вместо това със страните от Меркосур ще се водят преговори относно „условия преди ратификацията“.

³ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_bg

⁴ „Европейският Зелен пакт връща хуманното отношение към животните в дневния ред на Европа“; <https://corhv.government.bg/%D0%94-%D1%80-%D0%9C%D0%B0%D0%B4%D0%BB%D0%B5%D0%BD-%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%B2%D0%B0-%D0%98%D0%9D%D0%A4%D0%9E%D0%A0%D0%9C%D0%90%D0%A6%D0%98%D0%AF-%E2%80%93-%E2%80%9E%D0%95%D0%92%D0%A0%D0%9E%D0%9F%D0%95%D0%99%D0%A1%D0%9A%D0%98%D0%AF%D0%A2-%D0%97%D0%95%D0%9B%D0%95%D0%9D-%D0%9F%D0%90%D0%9A%D0%A2-%D0%92%D0%A0%D0%AA%D0%A9%D0%90-%D0%A5%D0%A3%D0%9C%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%9E%D0%A2%D0%9E-n-27-1198>

⁵ <https://www.europarl.europa.eu/news/bg/headlines/society/20200519STO79425/ot-fermata-do-trapezata-strateghiata-na-es-za-ustoychivi-khranitelni-verighi>

които вероятно ще доведат до допълнителен протокол към споразумението. Малко след това Европейският парламент прие резолюция, съдържаща разпоредба, противопоставяща се на ратификацията на Споразумението за свободна търговия „такова, каквото е“.

Широка коалиция от групи на гражданското общество, както от Южна Америка, така и от Европа, повтаря призивите си за спиране на сделката и отхвърля козметични процедури като разработване на приложения и протоколи към нея. **Съществуват структурни проблеми със споразумението, чиято цел е да увеличи износа на продукти, които допринасят за по-голямо обезлесяване, емисии на парникови газове, нарушения на правата на човека и страдания на животни.**

Освен това последните събития, по-специално в Бразилия, доказват, че всяко приложение за устойчивост (във връзка с обезлесяването, изменението на климата, правата на човека) е в противоречие и подкопано от случващото се на място и обезсмисля такива разпоредби:

• **Обезлесяването е скочило до небето,**

• **Новите закони са опасни за коренното население в страните на Меркосур и околната среда,**

• **Въпреки че сделката ще увеличи вноса на храни в ЕС, са одобрени 474 нови пестицида, много от които са забранени в ЕС,**

• **Агенциите за опазване на околната среда се демонтират,**

• **Атаките срещу коренното население се увеличават.**

През цялата седмица, по време на срещата на министрите, хора от цяла Европа предприеха действия по улиците, за да демонстрират широко разпространената опозиция от гражданското общество, с която се сблъсква споразумението. Стефани Гислайн от Eurogroup for Animals казва: *„Сделката между ЕС и Меркосур е в пряка опозиция на мерките по отношение на климата, суверенитета на храните и отстояването на правата на човека и благосъстоянието на животните. Ето защо се нуждаем от обратен завои за европейската търговска политика: да спрем унищожаването на климата, нарушенията на правата на човека и животните и да*

премине към устойчива и социална международна търговия, основана на солидарност за всички“.

Седмичата на действията следва създаването на мащабна коалиция от групи на гражданското общество, включително големи профсъюзи, климатични групи, организации за защита на животните, фермери, екологични организации, както и групи за правата на

човека. Повече от 450 организации от Южна Америка и ЕС обединиха усилията си, за да спрат тази търговска сделка⁶.

Бетина Мюлер от Powershift добавя: „Търговските министри са отговорни да изслушват гражданите и да спрат тази сделка. Според неотдавнашна анкета⁷ 75% от гражданите в 12 европейски държави се противопоставят на сделката, ако тя доведе до по-голямо обезлесяване в Южна Америка”.

В момента Европейската комисия се опитва да спаси сделката с протоколи и приложения. Тези инструменти обаче не могат да решат многообразните и структурни проблеми на това споразумение, чиято основна цел е да увеличи търговията с продукти като **соя и говеждо месо**.

Тези проблеми не могат да бъдат отстранени с протоколи и приложения. Едва наскоро правно проучване, поръчано от Greenpeace, MISEREOR и CIDSE, установи, че нито протоколите, нито тълкувателните декларации са достатъчни, за да решат проблемите на това споразумение. „Тази сделка принадлежи на остаряла версия на свободната търговия, от която печелят големи корпорации, докато се унищожават нашата планета. Това, от което се нуждаем, е обрат на търговската политика на ЕС за защита на хората и планетата“, добавя Мартин Конечни от гражданската мрежа „от Сиатъл до Брюксел“.

Докато министрите на търговията се срещат в Брюксел, е време те да признаят, че тази сделка няма бъдеще и да помолят Европейската комисия да спре да настоява по-нататък за това. „Ние не сме против икономическите отношения със страните от Меркосур, но те трябва да се основават на нови преговори, основани на принципите на солидарност, защита на правата на човека и нашите планетарни граници“, заключава Тереза Кофлер от Андерс Хендел Австрия.

Мащабната международна гражданска коалиция смята, че търговската политика на ЕС трябва да се адаптира и да отразява предизвикателствата на нашето време и очакванията на обществото⁸. Европейският съюз трябва да отговори на очакванията на гражданите за използване на търговската политика за **насърчаване на хуманното отношение към животните** и да предложи конкретни инструменти за привеждане в съответствие на търговската политика на ЕС със Зеления пакт, включително условия, свързани с достъпа до пазара и засилването на прилагането на механизмите за търговия и устойчиво развитие, заложи в Споразумението за свободна търговия, с възможност за въвеждане на санкции в краен случай.

В този контекст Еврогрупата за животни призовава ЕС да отстоява целите на Стратегията „От фермата до трапезата“ и да договори приемането от държавите от Меркосур на правни стандарти, еквивалентни на ЕС, в ключовите сектори (добив на говеждо, пилешко и кокошки носачки), както и по отношение на транспорта на животни, или да се споразумеят за хуманно отношение към животните и условия, основани на

⁶ <https://stopeumercosur.org/#coalition-statement>

⁷ https://d516is0eze552.cloudfront.net/documents/Annet/European-public-opinion-on-Mercosur-and-Climate-Financing_FINAL.pdf?mtime=20210210094222

⁸ <https://www.eurogroupforanimals.org/news/animal-welfare-top-mind-eurobarometer-2016>

устойчивост, необходими за достъп до тарифни квоти или либерализация на животински продукти, включително спазването на еквивалентни на ЕС стандарти за хуманно отношение към животните. Опасенията, повдигнати от гражданското общество и вече подкрепяни от Европейския парламент и различни държави-членки на ЕС, не могат да бъдат разрешени чрез просто добавяне на протокол към споразумението.

Използвана литература:

The EU should make a u-turn and stop the EU-Mercosur trade agreement; 20 May 2021; Eurogroup For Animals – 20 May 2021 – Press Release; <https://www.eurogroupforanimals.org/news/eu-should-make-u-turn-and-stop-eu-mercotur-trade-agreement>

The EU should make the EU-Mercosur Agreement compatible with the Green Deal and the Farm to Fork strategy; Eurogroup For Animals 20 May 2021 – News; <https://www.eurogroupforanimals.org/news/eu-should-make-eu-mercotur-agreement-compatible-green-deal-and-farm-fork-strategy>

Eurogroup For Animals calls for a renegotiation of the EU-Mercosur agreement; 5 November 2020; News; <https://www.eurogroupforanimals.org/news/eurogroup-animals-calls-renegotiation-eu-mercotur-agreement>

Изготвил:

Д-р Мадлен Василева

Център за оценка на риска по хранителната верига

17.06.2021 г.